

CASE: KARSTEN

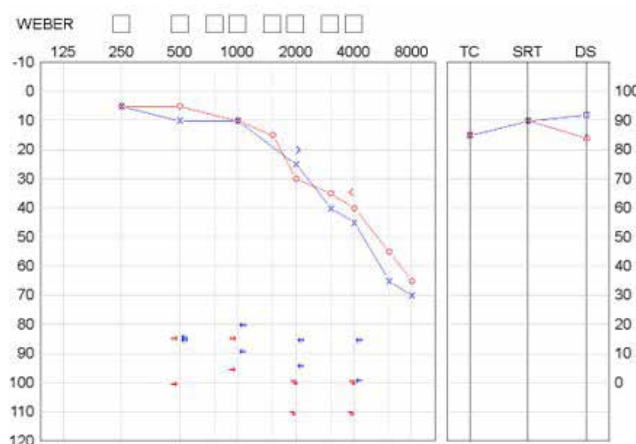
Denne case bygger på kapitel 8 i bogen *Tinnitus, hyperakusis og misofoni – en grundbog om udredning, rådgivning og behandling*. Læs derfor først kapitel 8, og arbejd derefter med casen.

Casebeskrivelse

Karsten på 67 år henvender sig til kommunikationscentret for rådgivning om sit høretab, sin tinnitus og sine problemer med nattesøvnen. Han har tidligere afprøvet høreapparater, men syntes ikke dengang, at de hjalp så meget på tinnitussen – så de endte i skuffen.

Karsten plejede at gå til badminton 1-2 gange om ugen, og efter pensionering ville han gerne have spillet mere. Dette giver dog meget forhøjet tinnitus efterfølgende, hvorfor han har måttet opgive det. Han har påvirket søvn, hvor han længe ikke har fået en hel nats søvn, og han føler sig derfor træt og uoplagt om dagen.

Hans seneste diagram viser:

Efter samtale med audiologopæden opsummeres Karstens udredning i dette ICF-skema (se også side 146 ff. i bogen):

ICF-komponent	Funktionsevnenedsættelse	Ressourcer
Kroppens funktioner og anatomi	<p>Har højfrekvent høretab og summende tinnitus centralt. Tinnitusen opleves som et hvepsebo med konstant styrke.</p> <p>Generne er især forværret i løbet af sidste måned, hvor han optrappede sit badmintonspil fra 1 til 3 gange om ugen.</p> <p>Går til behandlinger ved fysioterapeut pga. spændinger i nakken, og der er små tegn på slidgigt.</p> <p>Oplever især vanskeligheder ved nattesøvnen, hvor han har svært ved at falde i søvn igen, hvis han vågner om natten. Her ligger han og spekulerer og håber på at falde i søvn igen, men der kan gå mange timer.</p>	Er i god form.
Aktiviteter og deltagelse	<p>Har måttet aflyse en gammel-kollega-sammenkomst efter en nat uden søvn.</p> <p>Har opgivet at spille badminton, da han får ondt i nakken og øget tinnitus.</p> <p>Har tidligere gerne villet læse meget, fx i sengen, men er i tvivl om dette pga. nakkespændinger m.m., og om han gør ondt værre.</p>	<p>Oplever en stor frihed efter nylig pensionering, hvor han er fri til at gøre, hvad han vil i løbet af dagen.</p> <p>Har været mere tilbøjelig til at glemme tinnitus om sommeren, hvor han har kunnet male sommerhuset, læse bøger m.m.</p>
Omgivelsesfaktorer	<p>Har ikke brugt hovedtelefoner til mobiltelefon m.m., da han var bekymret for, om det kunne påvirke hørelsen og give ham mere tinnitus.</p> <p>Er lidt skuffet over den manglende vejledning om/forklaring på sin tinnitus fra sin egen ørelæge.</p>	Har gerne lyd omkring sig derhjemme, også når han er alene om dagen (yngre ægtefælle er stadig på arbejdsmarkedet).
Personlige faktorer	<p>Mangler en lægefaglig udredning og forklaring af sammenhænge.</p> <p>Føler sig ikke tilstrækkeligt udredt, selvom han har sat stor pris på audiologopædens og den seneste audiologs forklaringer og omsorg.</p>	<p>Er tidligere idrætslærer. Meget opmærksom på både kropslige og mentale funktioner.</p> <p>Er åben for forklaringsmodeller og en delvis årsagsforklaring på sin tinnitus.</p>

Han udtrykker efter samtalen følgende mål:

- Bedre nattesøvn
- En ”ordentlig forklaring” på sin tinnitus
- Eventuelt et nyt forsøg med høreapparatbehandling
- Færre aktivitetsbegrænsninger på grund af tinnitus.

Refleksionsspørgsmål

Forestil dig, at du skal hjælpe Karsten videre med hans vanskeligheder og de mål, han har beskrevet.

Reflekter over følgende spørgsmål:

1. Mangler der oplysninger i ICF-udredningen, som du har brug for, for at kunne hjælpe ham bedst muligt?
2. Hvad ville du tage fat i først? Hvad kunne være en førsteprioritet i det arbejde, du og Karsten skulle i gang med?
3. Hvilke tanker gør du dig med hensyn til Karstens høreapparatbehandling og evt. lydterapi?
 - a. Hvordan ville du overveje at indstille hans høreapparater og eventuel lydterapi?
 - b. Hvordan kunne du hjælpe ham med at komme godt i gang med at bruge apparaterne i dagligdagen?
4. Kunne du forestille dig at inddrage andre i samtalerne – enten professionelle eller private?
5. Hvilke andre behandlingsmetoder kunne komme i spil i Karstens tilfælde, og hvordan ville du tilrettelægge dem?
6. Ville det være relevant med et forløb med korte eller lange intervaller?